

La rebel·lió eslovena

Els eslovens han donat un pas important cap a la independència en reconèixer en la seua Constitució el dret a l'autodeterminació. La resta dels iugoslaus, però, semblen disposats a frenar-los. El conflicte no ha fet sinó començar.

Vicent Partal

Iugoslàvia és un país inventat pel mariscal Tito. Circula un acudit que diu que Iugoslàvia és una nació amb dos alfabetos (el ciríl·lic i el llatí), tres religions (catòlics, ortodoxos i musulmans), quatre llengües oficials (el serbi, el croat, l'eslovè i el macedònic), cinc minories nacionals (italians, hongaresos, albanesos, búlgars i grecs) i sis repúbliques federades (Bòsnia i Hercegovina, Macedònia, Montenegro, Croàcia, Eslovènia i Sèrbia —aquesta darrera amb els territoris autònoms de la Voivodina i el Kosove). El cafar-naüm, doncs, és considerable.

Aquest poti-poti, l'ha dirigit des del final de la segona guerra mundial el partit comunista, que allà rep el nom de Lliga dels Comunistes. Però no un partit comunista, sinó sis. Un en cada república. Mentre Tito va viure no hi hagué massa problemes, pel fet que ell era líder dels sis partits. Però el mariscal morí ja fa quasi una dècada i cada república tirà pel seu cantó. Des d'aleshores les tensions entre elles han estat sempre fortes.

El principal problema polític semblava el provocat per la minoria alba-

nesa del Kosove, però, de sobte, ha esclatat l'afer Eslovènia.

El Parlament eslovè, la república més al nord i més pro-occidental, votà la setmana passada una sèrie d'esmenes constitucionals que han desencadenat la fúria de les altres repúbliques, especialment dels serbis.

Entre les esmenes, n'hi ha dues que destaquen. La primera afirma que Eslovènia té dret a exercir quan vulga el dret a l'autodeterminació i ha matissat que aquest dret vol dir el dret a separar-se de la federació iugoslava. La segona rebaixa la preponderància del partit comunista i introdueix elements de pluripartidisme en la vida política del país.

Eslovènia, amb un 8% de la població de Iugoslàvia, produeix el 25% dels productes exportats per la federació. Els eslovens gaudeixen d'una situació econòmica molt millor de la que tenen la resta dels ciutadans de Iugoslàvia. I, sempre que poden, al·ludeixen a la seua voluntat de lligar contactes amb la CEE.

Els serbis fa anys que tornen a intentar fer créixer el seu poder dins Iugoslàvia i tornar-se a convertir en la nació dominant que mai han deixat de ser. La seua virulència amenaça Mace-

dònia i Montenegro i, d'una manera molt més seriosa, l'autonomia de les dues regions autònoms que hi ha dins seu. Un líder populista i demagog, Bronislav Milosevic, ha retornat als serbis la creença que ells han de dirigir, no només Iugoslàvia, sinó també els balcans. Aquests serbis són els que, després de la decisió eslovena, han cridat els tancs de l'exèrcit (potser l'únic organisme comú iugoslau) a intervenir contra Eslovènia. Abans, fa mesos, ja els havien demanat actuar contra els albanesos.

Passa el que passe en les pròximes setmanes —i potser passarà de tot—, Eslovènia ha donat un pas del que serà difícil fer marxa enrere. Ara, la seua constitució diu que si els dos milions d'eslovens ho decideixen així, Eslovènia serà independent. També s'ha vist que la majoria dels altres iugoslaus no volen que ho siguin. Una bomba, una altra, enmig del puzzle. □

¿VOLS REBRE INFORMACIÓ GRATUÏTA PER CORREU DE PUBLICACIONS EN CATALÀ?

Envia aquesta butlleta (retallada o fotocopiada) a l'Apartat de Correus 303. 46080 València

Nom _____

Cognom _____

Adreça _____

Població _____

Internacional House

- Classes d'anglès per a adults i xiquets.
- Grups reduïts.
- Curs especial convocatorià desembre Cambridge First Certificate.
- Cursos de valencià i castellà.
- Professors nadius i titulats.

Pasqual i Genís, 16 - 46002 València
Telèfon (96) 352 06 42